

Pedagogisch Beleid

Kids Society Erica

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Ik voel me veilig!	5
2 Ik kan het al!	8
3 Ik ontmoet jou!	12
4 Ik weet al hoe het hoort!	14
5 Wij hebben plezier!	17
6 Open-deuren beleid	17
7 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	19
8 Het vierogen-principe bij Kids Society Erica	19
9 Het beleid voor extra dagdelen en wennen bij Kids Society Erica	19
10 Het ruilbeleid bij Kids Society Erica	19
11 De beroepskracht-kindratio bij Kids Society Erica	19
12 Werken met kindvolgsysteem Looqin	20
13 Ontwikkelingsproblemen en signalen	21
14 Mentorschap bij Kids Society Erica	23
15 21 ^e – eeuwse vaardigheden	23
16 Evaluatie en vaststelling van het pedagogisch beleid en handelen	24
Geraadpleegde literatuur	25
Bijlagen	26
Bijlage 1 Afstemming met ouders	
Bijlage 2 Totstandkoming van dit pedagogisch beleid	
Bijlage 3 Ontwikkeling volgen in Looqin	

Inleiding

“Een mooie, leerzame en ook heel plezierige tijd bij ons.” Dat is het langetermijndoel dat we bij ieder kind stellen, onze stip aan de horizon. Onze vier kernwaarden helpen ons daarbij: passie, dichtbij, samen en professioneel.

Onze **passie** voor het vak betekent dat wij kinderen, in het eigen tempo en binnen de eigen mogelijkheden, laten ontdekken dat het kind het welbevinden, de betrokkenheid én/of de ontwikkeling van zichzelf en van de ander(en) positief kan beïnvloeden.

Met onze passie en inzet van onze **professionaliteit** zorgen we ervoor dat we zowel letterlijk, als figuurlijk, **dichtbij** “onze kinderen en hun ouders” staan. We werken in en buiten de groepen **samen** aan een mooie, leerzame en plezierige tijd bij Kids Society Erica en doen dat op een eigentijdse wijze. **Kids Society Erica: kinderopvang van nu, herinneringen voor later.**

Pijlers onder onze visie

Onze **pedagogische- en organisatievisie** heeft drie pijlers. De pijlers vinden hun oorsprong in verleden, heden en toekomst.

Vanuit het verleden benoemen wij dat we er voor kinderen zijn. Als belangrijke tweede plaats, naast het thuisfront, willen wij ervoor zorgen dat kinderen fijn en onbezorgd kunnen opgroeien. Wij willen dat zij zich binnen hun eigen mogelijkheden optimaal kunnen ontwikkelen. Samen zorgen we ervoor dat de kinderen zich bewust worden van zichzelf, hun talenten en hun plek in de samenleving.

Vanuit het heden benoemen we dat ouders zich goed moeten voelen met hun keuze voor onze organisatie. Ouders weten dat de kinderen veilig zijn, dat wij zaken goed hebben geregeld en dat wij de kinderen omringen met warmte en deskundigheid. Ouders merken dat kinderen spelenderwijs kunnen leren en ontwikkelen. Zij zien dat de kinderen met plezier deelnemen aan de activiteiten en uitdagingen die Kids Society Erica hen biedt. Ouders weten zich ondersteund en geholpen door ons, zowel gevraagd als ongevraagd. Die hulp betreft zowel opvoedings thema’s waar ouders vragen bij hebben, als bij hulp bij andere zaken die het leven van een ouder makkelijker kunnen maken. Ouders weten ook dat er een goede aansluiting is op de basisschool en dat wij goede onderlinge afstemming hebben over de uitdagingen die het kind (straks) op de basisschool tegenkomt.

Voor de toekomst wensen we dat zowel de kinderen, als hun ouders met een warm en positief gevoel terugkijken op de periode dat zij onderdeel van Kids Society Erica waren. We wensen dat de ervaringen, die wij hen boden tijdens onze contactmomenten, gewaardeerd worden als een essentiële bijdrage aan een geslaagde en fijne kinder- en opvoedtijd.

Wet- en regelgeving

Ons pedagogisch beleid vertrekt vanuit de voorwaarden die gesteld zijn in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK), waaronder ook de vier opvoedingsdoelen van Rixsen-Walraven en het toetsingskader van de GGD vallen.

Om het voor de lezer duidelijker te maken, geven we bij de uitwerking van deze doelen met voetnoten aan waar de koppeling ligt met alle zaken die conform de Wet IKK per 1 januari 2018 vereist zijn. In de uitvoering van dit beleid beschouwt Kids Society Erica de pedagogische doelen als

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

één geheel, dat leidend is voor het pedagogisch handelen. Dit betekent dat het pedagogisch beleid en de pedagogische handelswijze binnen de organisatie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De pedagogisch medewerkers werken met het procesgerichte kind volgsysteem Looqin bij de uitvoering van dit beleid. Met dit hulpmiddel brengen zij het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeldomeinen van elk kind in beeld. Ook kunnen we hiermee op groepsniveau inzicht krijgen in het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling.

In deel 12 van dit beleid vindt u een toelichting op deze manier van effectief volgen en begeleiden van kinderen bij spel en ontwikkeling. Het monitoren van de ontwikkeldomeinen en het handelen naar aanleiding daarvan, draagt bij aan het realiseren van onze pedagogische doelen. Onze doelen beantwoorden ook aan de geformuleerde doelen van Riksen-Walraven uit de Wet IKK. Daarmee zijn de ontwikkeldomeinen een aanvulling op de manier waarop Kids Society Erica invulling geeft aan verantwoorde kinderopvang.

U vindt meer informatie over de verbinding tussen de ontwikkeldomeinen en de pedagogische doelen in bijlage 3.

Elke locatie binnen Kids Society Erica heeft een eigen (pedagogisch)werkplan. Elk werkplan heeft een vaste inhoudsopgave met een inleiding, dagindeling, activiteiten, rituelen, feesten en kinderinspraak. Elk werkplan is ontwikkeld door de eigen locatie en getoetst aan het pedagogisch beleid. Zodra een werkplan is vastgesteld, wordt het opgenomen in de locatie-informatie van de betreffende locatie. Het locatiegericht pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geactualiseerd. In het plan staan concrete afspraken over diverse onderwerpen, zoals de kinderinspraak en het vieren van feesten op locatie.

Indeling van het pedagogisch beleid

In deel 1 t/m 4 worden de vier opvoedingsdoelen uitgewerkt in vier kernbegrippen. De pedagogisch medewerkers en de groep werken aan deze kernbegrippen om het betreffende opvoedingsdoel te realiseren. Naast deze uitwerking in vier kernbegrippen beschrijven we per opvoedingsdoel ook steeds onze visie op de fysieke omgeving, het activiteitenaanbod en gekozen spelmateriaal.

In deel 5 wordt het begrip plezier nader uitgewerkt.

In deel 6 wordt de visie van Kids Society Erica ten aanzien van het open-deurenbeleid uitgelegd.

In deel 7 komt de voor- en vroegschoolse educatie bij onze organisatie aan bod.

Deel 8 beschrijft de invulling van het vier-ogenprincipe bij onze organisatie.

Deel 9 zoomt in op ons wenbeleid en het beleid voor afname van extra dagdelen.

Deel 10 behandelt het ruilbeleid van Kids Society Erica.

In deel 11 is de beroepskracht kind-ratio (BKR) bij Kids Society Erica vastgelegd.

Deel 12 geeft uitleg over ons procesgerichte kind-volgsysteem Looqin.

Deel 13 beschrijft vervolgens hoe Kids Society Erica omgaat met signaleren van ontwikkelingsproblemen bij kinderen en de ondersteuning van de medewerkers en eventuele doorverwijzing voor hulp aan ouders en/of kinderen hierbij.

Deel 14 vertelt over het mentorschap bij Kids Society Erica.

In deel 15 leggen we 21^e-eeuwse vaardigheden uit.

Het laatste deel, deel 16, beschrijft de evaluatie en de vaststelling van dit pedagogisch beleid en het hieruit voortkomend pedagogisch handelen.

In bijlage 1 wordt de afstemming met ouders ten aanzien van het pedagogisch beleid nader uitgelegd.

In bijlage 2 wordt de totstandkoming van dit beleid nog eens kort toegelicht.

In bijlage 3 lichten we de ontwikkeldomeinen volgens Looqin toe.

1 Ik voel me veilig!¹

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang. Het bieden van veiligheid is van primair belang. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat.

Als een kind zich niet veilig voelt, gaat het niet ontdekken en durft het geen nieuwe uitdagingen aan te gaan. Het kind ontwikkelt geen zelfvertrouwen en er kan geen sprake zijn van innerlijke groei door positieve ervaringen.

Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

- vaste en sensitieve² verzorgers;
- aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten;
- de inrichting van de omgeving.

Om te komen tot een emotioneel veilige omgeving voor kinderen kiest KSE voor de volgende vier kernbegrippen. Daar werken we actief aan, waarbij we rekening houden met ontwikkelingsfase van het kind³.

1. Interactie
2. Vertrouwen
3. Continuïteit
4. Ruimte en geduld

1.1 Interactie

We vinden het belangrijk dat er in de relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind sprake is van een optimale betrokkenheid, onder andere dankzij goede interactie. Dit betekent het volgende:

- We luisteren actief naar kinderen en ontvangen zowel verbale als non-verbale signalen.
- We reageren sensitief⁴ (we tonen vermogen tot inleven) en responsief⁵ (we reageren op vragen en behoeftes) en stralen daarbij warmte en genegenheid uit.
- We streven naar een balans tussen de individuele benadering en de groepsbenadering. Als dat nodig is geven we daarbij voorrang aan het individuele kind in de groep. Het kind heeft de vrijheid om te kiezen of het met groepsactiviteiten deel wil nemen.
- We bevorderen de emotionele steun die er tussen kinderen onderling kan ontstaan.
- We kijken vaak naar kinderen. We nemen daarbij initiatieven waar en volgen deze op.
- We ontvangen actief initiatieven van kinderen.

¹ Kids Society Erica vertaalt zo het pedagogische doel (van Riksen-Walraven) "In een veilige en gezonde omgeving wordt aan kinderen emotionele veiligheid geboden".

² Dit is conform de kwaliteitseisen aan dagopvang en buitenschoolse opvang, zoals deze vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) vertaald zijn. "Rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden wordt op een *sensitieve* en *responsieve* manier met kinderen omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen".

³ Zie voetnoot 2 "rekening houdend met de ontwikkelingsfase....."

⁴ Zie voetnoot 2

⁵ Zie voetnoot 2 "responsieve manier"

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

- We benoemen wat we zien bij kinderen.
- We geven taal aan bezigheden en gebeurtenissen. We benoemen wat we doen, wat we van plan zijn en wat we waarnemen bij kinderen.
- We hebben respect voor de autonomie van kinderen⁶. We pakken bijvoorbeeld niet zomaar zaken uit handen.
- We gaan bewust om met het nemen van leiding (voorbeeld: de kinderen worden uitgenodigd voor het eten) en met het geven van leiding aan kinderen (voorbeeld: we gaan picknicken op initiatief van de kinderen).
- We zorgen dat alle kinderen voldoende aandacht krijgen. We zorgen voor een goede beurtverdeling.
- We kijken kinderen aan als we in gesprek met ze zijn. Het liefste communiceren we op gelijke hoogte en dichtbij. We hanteren daarbij de ik-benoeming.
- We praten met kinderen en niet tegen kinderen.
- Ook voor kinderen die nog niet praten, gebruiken wij de gesproken taal als communicatiemiddel.
- We noemen kinderen bij naam en we geven daarbij speciale aandacht aan nieuwe kinderen.

1.2 Vertrouwen

We vinden het belangrijk dat kinderen vertrouwen hebben in zichzelf en in anderen. Dit betekent het volgende:

- We hebben vertrouwen in de mogelijkheden en competenties (vaardigheden) van kinderen. Daar gaan we van uit en niet van hun beperkingen. We spreken daarom kinderen aan op wat ze kunnen en wat ze goed doen. We spreken ze niet aan op hun beperkingen en hun 'fouten'.
- We geven kinderen individuele aandacht en spreken het vertrouwen uit in het kind.
- Wij zijn te vertrouwen voor kinderen. We komen onze afspraken altijd na of we komen er uit eigen initiatief op terug. We zijn voorspelbaar in onze reacties.
- We complimenteren kinderen en geven hen het vertrouwen dat ze het (zelf) kunnen, we moedigen ze oprecht aan.
- We leggen kinderen uit wat het effect is van hun gedrag op ons, de ander en waarom.

1.3 Continuïteit

We vinden het belangrijk om kinderen continuïteit te bieden, zodat ze in een vertrouwde en veilige omgeving zijn. Dit draagt bij aan hun emotionele veiligheid. En betekent het volgende:

- Kinderen zijn geplaatst in een eigen stamgroep. Daarin vinden zo min mogelijk wisselingen en verplaatsingen plaats (zie [verzuimbeleid](#) en [verlofregeling en invalkrachtenbeleid](#)).
- In aanloop naar een (over-)plaatsing worden kinderen voorbereid op de nieuwe situatie, zodat zij zich snel veilig en geborgen voelen. KSE kent daarom zogenaamde 'wendagen' (zie [plaatsing in een groep en overgang naar een andere groep](#)).
- KSE hanteert tijdens wenmomenten de afspraken die zijn gemaakt voor wat betreft beroepskracht-kindratio (zie www.1ratio.nl).
- Ons uitgangspunt is dat relaties zowel met volwassenen als met leeftijdsgenoten langdurig worden aangegaan.
- De dagen verlopen volgens vaste patronen. Deze patronen zijn vastgelegd in de locatie gebonden pedagogische werkplannen. Ze zijn herkenbaar voor de kinderen en bieden ze houvast.

⁶ Zie voetnoot 2 "respect voor de autonomie van kinderen"

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

- De groepen hebben vaste pedagogisch medewerkers en bekende invalkrachten. Dankzij het vastgestelde verlofbeleid borgen wij ook in vakanties de continuïteit zoveel mogelijk.
- Kinderen worden geplaatst in een groep met de intentie er voor langere tijd te verblijven. Overgangen naar andere groepen worden zorgvuldig uitgevoerd.
- Er zijn afspraken omtrent het open-deurenbeleid (zie [6 open-deurenbeleid](#)).

1.4 Ruimte en Geduld

We vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en nemen daarbij een geduldige houding aan. Dit betekent het volgende:

- We zijn ons ervan bewust dat kinderen tijd nodig hebben om impulsen te verwerken en geven kinderen deze tijd. We stemmen ons tempo op de kinderen af.
- We zijn geduldig in de omgang en geven kinderen de ruimte om hun eigen tempo te volgen.
- Er is vooral ruimte voor eigen initiatief (passend bij de leeftijd). We volgen kinderen nauwgezet tijdens het maken van eigen keuzes.
- We zijn kinderen niet voor, maar volgen hun initiatieven. We handelen pas als kinderen daar om vragen, of als ze onze hulp nodig hebben.
- Kinderen krijgen de ruimte om zichzelf te laten zien en de ontwikkeling te kiezen die bij hun eigen tempo past.
- We kondigen overgangsmomenten tijdig aan.

1.5 Ik voel me veilig in...

(fysieke omgeving⁷)

Kids Society Erica zorgt voor een veilige en gezonde omgeving voor kinderen. Wij borgen onze kwaliteit met goed overwogen afspraken en werkinstructies. Deze vindt u onder andere terug in de locatie-informatie, onze huisregels in de jaarlijkse informatiebrochure en het voedingsbeleid van Kids Society Erica. Ouders kunnen deze documenten opvragen bij de locatie. Medewerkers vinden ze terug op het digitale kwaliteitsmanagementsysteem 'My Society' of op onze website.

Daarnaast volgen onze medewerkers het beleid met daarin onze speelgoednorm en het accommodatiebeleid. Onze risico-inventarisatie voor veiligheid & gezondheidsrisico's wordt periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

De binnen- en buitenruimtes zijn herkenbaar ingericht en afgestemd op de ontwikkeling, behoeftes en wensen van de kinderen en behorend bij de betreffende leeftijd. Daarbij bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid voor een kind om zich terug te kunnen trekken.

Onze ruimtes stralen warmte en genegenheid uit en voelen 'eigen'. Ze zijn harmonieus ingericht en vormen qua kleur en inrichting een eenheid. De fysieke omgeving wordt voor langere tijd ingericht.

1.6 Ik voel me veilig door...

(activiteitsaanbod)

Er is per dag veel ruimte voor eigen initiatieven van kinderen. De activiteiten worden daarop steeds afgestemd. We bieden kinderen structuur⁸ (rust, ritme en herhaling) door een duidelijke dagindeling. Er zijn daarbij veel herkenningpunten op een dag.

⁷ Zie voetnoot 2 "In een *veilige* en *gezonde* omgeving..."

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

We bieden kinderen daarnaast een breed activiteitenaanbod aan (voor elk wat wils) gericht op het individu, op een kleine of een grote groep, afgestemd op de leeftijd en behoeftes van kinderen. Kinderen mogen altijd kiezen of ze deel willen nemen aan activiteiten.

1.7 Ik voel me veilig met...

(spelmateriaal)

We zien onszelf als belangrijk spelinstrument. We spelen regelmatig actief mee met de kinderen en laten hun fantasie en ideeën leidend zijn voor het gekozen spel. We betrekken waar mogelijk kinderen bij de aanschaf van materialen en het (uit-)lenen van materialen aan/van andere groepen.

Het spelmateriaal is herkenbaar voor kinderen en is van hen. We beseffen dat kinderen gehecht raken aan materialen en houden hier rekening mee. Ons beleid “speelgoednorm” kan medewerkers helpen bij de aanschaf van spelmateriaal voor de groep en locatie.

2 Ik kan het al!⁹

Met het begrip ‘persoonlijke competentie’ bedoelen we brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Hiermee kan een kind allerlei problemen aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden, zodat het van zichzelf kan zeggen: “Ik kan het al”.

Bij jonge kinderen zijn ontdekken (exploratie) en spelen de belangrijkste middelen om grip te krijgen op hun omgeving. Door te ontdekken leert het kind nieuwe handelingsmogelijkheden kennen, die het vervolgens in zijn spel oefent, uitbouwt, varieert en perfectioneert. Exploratie en spel zijn intrinsiek gemotiveerd. De kwaliteit van exploratie en spel is een voorspeller van de latere creativiteit, onafhankelijkheid en veerkracht van kinderen.

Wij zetten drie groepen factoren (bronnen) in om exploratie en spel te bevorderen:

- vaardigheden van pedagogisch medewerkers in het uitlokken en begeleiden van spel,
- aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes,
- inrichting van de ruimte en aanbod van materialen en activiteiten.

Om kinderen hun persoonlijke competentie te laten ontwikkelen kiest KSE voor de volgende vier kernbegrippen waar we actief aan werken, rekening houdend met ontwikkelingsfase van het kind ¹⁰:

⁸ Zie voetnoot 2 “structuur”

⁹ De Kids Society Erica vertaling van het pedagogische doel (van Riksen-Walraven) “De persoonlijke competentie van kinderen wordt bevorderd”

¹⁰ Conform de kwaliteitseisen dagopvang en buitenschoolse opvang, zoals deze vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang vertaald zijn. “Rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden worden kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving, zie hiervoor ook bijlage 3 waar de ontwikkeldomeinen van Looqin waarmee wij werken verder inzichtelijk worden gemaakt.”

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

1. Ruimte en geduld
2. Zelfstandigheid
3. Eigen ontwikkeling
4. Continuïteit

2.1 Ruimte en geduld

We vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en nemen daarbij een geduldige houding aan. Dit betekent het volgende:

- We geven kinderen de ruimte om eigen initiatieven te ontplooiën en spelen daarop in.
- We zijn geduldig in onze reacties. Er is sprake van balans tussen het aanschouwen van en deelnemen aan activiteiten van kinderen.
- We wisselen persoonlijke aandacht af met het bieden van ruimte voor individuele ontplooiing. Dat doen we door regelmatig fysieke, maar ook verbale afstand te bewaren.
- We observeren veelvuldig om werkelijk te zien wat kinderen boeit. We kijken goed naar hun behoeftes.
- We ontvangen initiatieven van kinderen met betrekking tot het aanbieden van activiteiten.
- Het contact met kinderen is warm en oprecht.

2.2 Zelfstandigheid

Elk kind heeft recht op begeleiding naar zelfstandigheid en autonomie. Dat willen wij hen dan ook geven. Dit betekent het volgende:

- We bieden kinderen vrijheid en onafhankelijkheid en daarmee de kans op groei naar zelfstandigheid¹¹.
- We helpen kinderen autonome keuzes te maken en de consequenties van deze keuzes te accepteren.
- Eigen creativiteit wordt verwelkomd. We ontvangen initiatieven en ideeën van kinderen met betrekking tot het aanbieden van activiteiten¹².
- We stimuleren kinderen om de activiteiten zelf te ondernemen die ze mogelijk zelfs zelf zouden kunnen (jas aandoen, toiletbezoek, etc.).
- We laten kinderen in eerste instantie zelf oplossingen zoeken voor problemen.
- We laten kinderen in eerste instantie zelf conflicten oplossen.
- Kinderen van 8 jaar en ouder mogen, indien de locatie dit toelaat, onder bepaalde omstandigheden zonder direct toezicht buitenspelen.

2.3 Eigen ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat ieder kind zich op zijn/haar eigen manier kan ontwikkelen. Dit betekent het volgende:

- We hebben respect voor het eigen tempo en ritme van de ontwikkeling van kinderen.

¹¹ Zie voetnoot 10 “teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren”

¹² Zie voetnoot 10 “creatieve vaardigheden”

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

- We bieden kinderen gerichte ontwikkelingsstimulering. We begeleiden, eventueel verrijken, het spel van kinderen zonder hen het initiatief uit handen te nemen. We helpen hen met het opbouwen van kennis, vaardigheden en betekenis¹³. Onder het begrip betekenis verstaan wij: “Het onder woorden brengen/leren benoemen van gebeurtenissen, bezigheden, gevoelens en van objecten/materiaal”.
- We bieden kinderen uitdaging, zodat het kind de uitdaging kan grijpen als het daar behoefte aan heeft, zonder het kind te overvragen.
- We nemen deel aan activiteiten waarin leermomenten worden gecreëerd. We helpen kinderen door de juiste vragen te stellen en aanwijzingen te geven om ‘boven zichzelf uit te kunnen stijgen’.
- We erkennen en accepteren dat frustraties nodig zijn om te groeien. Die mogen er dan ook zijn. We lossen dus niet alle ‘problemen’ direct op. ‘Fouten’ maken mag. We sturen bij door middel van het geven van uitleg en het verlenen van inzicht.
- Het kind heeft recht om risico’s te lopen en om te groeien met vallen en opstaan.
- We leren kinderen trots te zijn op hun eigen kunnen en mogelijkheden.
- Kinderen zijn vrij om te kiezen of ze deelnemen aan activiteiten zoals knutselen, schilderen, spelletjes en dergelijke. Uitzondering op deze regel is het buitenspelen op de dagopvang. Dit is een dagelijks terugkerende gezamenlijke activiteit. Op de buitenschoolse opvang (BSO) stimuleren we buitenspelen door het aanbieden van leuke buitenactiviteiten en uitdagend spel materiaal.
- We kennen de wereld en de bijzonderheden van het kind en houden daar rekening mee.
- We zijn op de hoogte van de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen en van de sekse specifieke verschillen tussen jongens en meisjes.
- We leren kinderen om informatie uit hun omgeving te verwerken en op te slaan. Zo kunnen ze deze verworven vaardigheden en kennis op een later tijdstip weer gebruiken of toepassen¹⁴.
- We brengen bezigheden en gebeurtenissen onder woorden. We benoemen wat we doen, wat we van plan zijn en wat we waarnemen bij kinderen¹⁵.

2.4 Continuïteit

We vinden het belangrijk dat kinderen continuïteit ervaren om vanuit een vertrouwde omgeving hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. Dit betekent binnen KSE het volgende (zie ook [1.3 continuïteit](#) en [3.4 continuïteit](#)):

- Kinderen zijn geplaatst in een eigen stamgroep, soms in twee met toestemming of op verzoek van de ouders.. Daarin vinden zo min mogelijk wisselingen en verplaatsingen plaats (zie [verzuimbeleid](#) en [verlofregeling en invalkrachtenbeleid](#)).
- Het uitgangspunt is dat relaties met volwassenen en leeftijdsgenoten langdurig worden aangegaan.
- Kinderen worden geplaatst in een groep met de intentie er voor langere tijd te verblijven. Overgangen naar andere groepen worden zorgvuldig uitgevoerd.
- Er zijn afspraken omtrent het open-deurenbeleid (zie [6 open-deurenbeleid](#)).

¹³ Zie voetnoot 10 “worden kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van...”

¹⁴ Zie voetnoot 10 “cognitieve vaardigheden”

¹⁵ Zie voetnoot 10 “taalvaardigheden”

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

2.5 Ik kan het al in...

(fysieke omgeving)

De binnen- en buitenruimtes zijn veilig, maar ook uitdagend ingericht en nodigen uit tot ontwikkeling en vermaak. De ruimtes zijn zodanig ingericht, dat ze de (naaste) ontwikkeling prikkelen en kinderen niet belemmeren in hun spel.

We geven de ruimtes verschillende functies, met een goed evenwicht tussen veiligheid en risico's. Met name voor jonge kinderen zorgen we dat zij zowel binnen als buiten motorische activiteiten¹⁶ kunnen ontplooiën. De binnen- en buitenruimtes zijn zo ingericht, dat kinderen zelfstandig kunnen spelen.

2.6 Ik kan het al door...

(activiteitsaanbod)

We ontvangen initiatieven van kinderen voor activiteiten. Eigen creativiteit wordt verwelkomd. We organiseren activiteiten waarbij we kinderen de kans bieden om (nieuwe) ervaringen op te doen, alle zintuigen te prikkelen en alle ontwikkelingsgebieden te bereiken.

Buitenspelen gebeurt vanuit visie en inhoud, daarbij geven we de jaargetijden en natuur betekenis. Beweging is een logisch onderdeel van de dag. Er is steeds sprake van afwisseling tussen geleid en vrij spel.

We nodigen kinderen actief uit om deel te nemen aan zinvolle dagelijkse activiteiten zoals de afwas, een tafel dekken en was vouwen. We stimuleren activiteiten waarop een kind zich op een onderscheidende manier kan laten zien (toneelstukje, vertellen in de kring, leren lopen, etc.).

2.7 Ik kan het al met...

(spelmateriaal)

We bieden gevarieerd spelmaterial aan, afhankelijk van de behoeften en leeftijd van de kinderen. We sluiten hiermee aan op hun (naaste) ontwikkeling. Er is balans tussen het aanbieden van natuurlijke en niet-natuurlijke materialen.

Om alle (mogelijke) ontwikkelingsgebieden van kinderen aan bod te laten komen, kunnen medewerkers inspiratie opdoen uit de speelgoednorm. Daarin wordt de omgeving getoetst op de minimale soorten spelmaterialen die aanwezig horen te zijn op de groep of locatie.

Kinderen ruimen mee op. Dit zien wij als pedagogische activiteit.

Dit alles doen wij om de persoonlijke competenties van kinderen te ontwikkelen, zoals bedoeld in de Wet IKK.

¹⁶ Zie voetnoot 10 "*motorische vaardigheden*"

3 Ik ontmoet jou!¹⁷

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals:

- het zich in een ander kunnen verplaatsen,
- kunnen communiceren,
- samenwerken,
- anderen helpen,
- conflicten voorkomen en oplossen,
- en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten, onderdeel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een omgeving om de sociale vaardigheden te ontwikkelen. Het geeft de kinderen de gelegenheid om te groeien naar evenwichtige personen, die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Om ervoor te zorgen dat kinderen sociale competenties kunnen ontwikkelen, kiest KSE voor de volgende vier kernbegrippen waar actief aan gewerkt wordt, rekening houdend met ontwikkelingsfase van het kind¹⁸.

1. Ruimte en geduld
2. De wereld
3. Interactie
4. Continuïteit

3.1 Ruimte en geduld

We vinden het belangrijk om kinderen de ruimte te geven om relaties aan te gaan. Dit betekent het volgende:

- We geven de kinderen de ruimte om elkaar te ontmoeten en zelfstandig relaties op te bouwen¹⁹. We begeleiden dit proces intensief.
- We stimuleren de zelfopvoeding. Er is ruimte om eigen ideeën aan te dragen en zelf conflicten op te lossen.
- We bieden de groep de ruimte om met eigen oplossingen te komen.
- We leren kinderen om elkaar om hulp te vragen. We nemen zelf wat meer afstand tot problemen die ontstaan.
- We betrekken kinderen bij de dagelijkse gang van zaken. Ze zijn medeverantwoordelijk voor de keuzes die gemaakt worden.

¹⁷ De Kids Society Erica vertaling van het pedagogische doel (van Riksen-Walraven) "De sociale competentie van kinderen wordt bevorderd"

¹⁸ Conform de kwaliteitseisen dagopvang en buitenschoolse opvang, zoals deze vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang vertaald zijn. "Rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden worden kinderen begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en onderhouden"

¹⁹ Zie voetnoot 18 "teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen"

3.2 De wereld

We vinden het belangrijk om kinderen kennis te laten maken met de wereld om hen heen. Dit betekent het volgende:

- We creëren bij kinderen bewustzijn voor de wereld en zijn verschillende bewoners. We tolereren geen pestgedrag. Bij pestgedrag gaat het [pestprotocol](#) van KSE in werking.
- We creëren bewustzijn voor de natuur, afgestemd op de leeftijd van kinderen.
- Wij zijn belangstellend naar kinderen.
- We stimuleren kinderen om naar elkaar te luisteren en interesse te tonen in de ander.
- We creëren een zorgzaam klimaat, waar we elkaar helpen.
- We leren kinderen anderen te accepteren zoals ze zijn, zodat ze leren omgaan met verschillen (jongste/oudste, druk/rustig, etc.).
- We leren kinderen bereid te zijn om mee te helpen, zonder iets terug te verwachten.

3.3 Interactie

We zien het als onze taak om de interactie tussen kinderen te begeleiden²⁰ en te bevorderen. Dit betekent het volgende:

- We luisteren goed naar kinderen en nemen hen serieus.
- We begeleiden en bevorderen de interacties tussen kinderen.
- We leren kinderen weerbaar te zijn of te worden.
- We zorgen voor een goede beurtverdeling tussen de kinderen
- We leren kinderen om ervaringen te delen.
- Kinderen worden betrokken bij elkaars initiatieven. We stimuleren een belangstellende houding.
- We vragen kinderen te helpen om nieuwe kinderen te helpen wennen (maatjes).
- We besteden ruim aandacht aan de komst van een nieuw kind.
- We besteden aandacht aan emoties onder andere bij plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid en verdriet.
- We leren kinderen dat het (ook) leuk is, om iets met andere kinderen samen te doen.
- We creëren en bevorderen het groepsgevoel. Daar krijgen kinderen de mogelijkheid om een band op te bouwen met andere kinderen.
- Kinderinspraak is ingebed in onze manier van werken. Daaronder verstaan wij het aangaan van een dialoog met en participatie van kinderen²¹.
- We hebben lol met de kinderen.
- We brengen de kinderen spelenderwijs sociale kennis en sociale vaardigheden bij²².

3.4 Continuïteit

We vinden het belangrijk dat kinderen continuïteit ervaren, om zo sociale competenties te kunnen ontwikkelen. Dit betekent het volgende (zie ook [1.3 continuïteit](#) en [2.4 continuïteit](#)):

- Kinderen zijn geplaatst in een eigen stamgroep. Daarin vinden ze min mogelijk wisselingen en verplaatsingen plaats (zie [verzuimbeleid](#) en [verlofregeling en invalkrachtenbeleid](#)).

²⁰ Zie voetnoot 18 “worden kinderen begeleid in hun interacties”

²¹ Zie voetnoot 24 “actieve participatie in de maatschappij”

²² Zie voetnoot 18 “spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden”

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

- Het uitgangspunt is dat relaties met volwassenen en leeftijdsgenoten langdurig worden aangegaan.
- Kinderen worden geplaatst in een groep met de intentie er voor langere tijd te verblijven. Overgangen naar andere groepen worden zorgvuldig uitgevoerd.
- Er zijn afspraken omtrent het open-deurenbeleid (zie [6 open-deurenbeleid](#)).

3.5 Ik ontmoet jou in...

(fysieke omgeving)

De speelplek biedt uitdaging aan ieders niveau. Er is sprake van een balans tussen uitdagende en veilige ruimtes waarbij rekening wordt gehouden met gezamenlijke gebruikers. Er is een vrije, **ongeorganiseerde ruimte** die uitdaagt en stimuleert tot rennen, klimmen, verkleden, avontuur en ontdekken. Ook zijn er plekken waar kinderen 'ongezien' door pedagogisch medewerkers of andere kinderen kunnen spelen.

Er zijn heldere en begrijpelijke afspraken en instructies voor van het gebruik van de verschillende ruimtes. Als dat nodig is, wordt er met kinderen gesproken en nagepraat over ongelukken en bijna-ongelukken. We spreken kinderen aan op gezamenlijke verantwoordelijkheid, sociale controle en gedeelde zorg voor veilige en onveilige spelsituaties.

3.6 Ik ontmoet jou door...

(activiteitsaanbod)

Het activiteitsaanbod kent groepsrituelen, die zich steeds herhalen. Daarbij is er een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Het activiteitsaanbod is een stimulans tot samen spelen, praten, geduldig zijn, luisteren, werken enzovoort. Daarbij staat het samen ervaren van plezier, pret en succeservaringen voorop. We realiseren ons dat kinderen de competitie aan willen gaan. Daar spelen we met ons activiteitsaanbod op in. Voor oudere kinderen (3+ jaar en BSO) organiseren we daarom competitieve spellen zoals verstoppertje, gezelschapsspelletjes, hockey en voetbal.

3.7 Ik ontmoet jou met...

(spelmateriaal)

Er is spelmateriaal waar meerdere kinderen tegelijk gebruik van kunnen maken (bijvoorbeeld dubbele fietsen, groot springtouw en/of, een wip) en spelmateriaal voor individueel spel. Er is spelaanbod dat aanzet tot samen ervaren van plezier, pret en succes.

Het materiaal aanbod sluit aan op de diversiteit van de groep in leeftijd, sekse, sociale en culturele achtergrond, interesses, concentratiemogelijkheden en verschillen in behoefte aan spanning, rust, gezelligheid en uitdaging.

4 Ik weet al hoe het hoort!²³

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waar zij deel van uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het

²³ De Kids Society Erica vertaling van het pedagogische doel (van Riksen-Walraven) "De socialisatie van kinderen wordt bevorderd door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen"

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

gezin. Daar komen kinderen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt.

De groepen bieden daarom, in aanvulling op de socialisatie in het gezin, eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht. In een groep doen zich relatief veel 'leermomenten' voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen, bij verdriet of pijn.

Om er voor te zorgen dat kinderen zich normen en waarden eigen kunnen maken, kiest KSE voor de volgende vier kernbegrippen waar actief aan gewerkt wordt, rekening houdend met ontwikkelingsfase van het kind ²⁴:

1. Eigen ontwikkeling
2. De wereld
3. Interactie
4. Grenzen

4.1 Eigen ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat ieder kind gerespecteerd wordt in zijn/haar eigenheid. Dit betekent het volgende:

- We leren kinderen respect te hebben voor kinderen die anders doen en/of anders denken. We geven hierbij zelf het goede voorbeeld²⁵.
- We benoemen en waarderen verschillen tussen kinderen.
- Het kind heeft recht op privacy
- We laten kinderen eigen keuzes maken binnen de grenzen van KSE.

4.2 De wereld

We laten kinderen kennismaken met de wereld om ons heen en leren ze hier respect voor te hebben. Dit betekent het volgende:

- We leren kinderen respect te hebben voor de natuur.
- We leren kinderen zuinig en respectvol om te gaan met gebouwen en materialen.
- We geven kinderen uitleg over de wereld die ze ontdekken.
- Het kind heeft recht op eigendom. Wij gaan met respect om met de eigendommen van de kinderen. We leren kinderen respectvol om te gaan met de eigendommen van anderen.

²⁴ Conform de kwaliteitseisen dagopvang en buitenschoolse opvang, zoals deze vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang vertaald zijn. "Rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden, worden kinderen gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij"

²⁵ Zie voetnoot 24 "respectvolle omgang"

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

4.3 Interactie

We vinden het belangrijk dat kinderen normen en waarden van ons leren. Wij stimuleren ze op een open manier om kennis te maken met algemeen aanvaarde waarden en normen. Dit betekent het volgende²⁶:

- We geven zelf het goede voorbeeld en zijn het waard om na te volgen.
- We zijn bewust van onze eigen waarden en normen. We zijn vaardig om te handelen vanuit gezamenlijk geformuleerde normen en waarden.
- We beantwoorden vragen van kinderen.
- We leren kinderen omgangsvormen (groeten, niet schelden, etc.).
- We benoemen en waarderen de verschillen tussen kinderen.
- We leren kinderen over wat kan en niet kan, over wat mag en niet mag. Dat doen wij bijvoorbeeld naar aanleiding van een gebeurtenis of een verhaal.

4.4 Grenzen

We vinden het belangrijk om kinderen duidelijke grenzen mee te geven²⁷. Dit betekent het volgende:

- Er zijn duidelijke, positieve en acceptabele afspraken en groepsregels. We zorgen ervoor dat er niet te veel regels zijn.
- Regels zijn geen doel op zich. We stellen ze bewust op ten behoeve van het welbevinden van het kind en de pedagogisch medewerkers.
- We zijn ons bewust van onze rol in de morele ontwikkeling van kinderen. We leren hen door onze reacties de grenzen van goed en slecht, van mogen en van moeten.
- We spelen spelletjes met kinderen, zodat ze leren omgaan met regels.
- We waarschuwen kinderen op tijd, zodat zij zich kunnen leren beheersen.
- We leggen steeds aan kinderen uit wat wel en niet mag en waarom. Ook al is het kind nog klein.

4.5 Ik weet al hoe het hoort in...

(fysieke omgeving)

Kinderen worden betrokken bij de inrichting van de ruimtes. Er zijn heldere en eenduidige afspraken over wat kan en mag in gedrag in alle ruimtes. We geven informatie en uitleg, als we een uitzondering maken op een afspraak. Er zijn afspraken over onderlinge omgangsvormen zoals taalgebruik, geluid en gedrag.

4.6 Ik weet al hoe het hoort door...

(activiteitsaanbod)

Elk kind heeft recht op rust en vrije tijd, deelname aan spel en het culturele, sportieve en artistieke leven. Dit bieden wij kinderen, zowel binnen als buiten KSE.

We maken verbindingen tussen de Nederlandse en andere culturen. We vieren naast de Nederlandse feesten, ook feesten van de wereld. Verhalen rondom religieuze feesten worden verteld als verhalen, en niet als waarheden.

4.7 Ik weet al hoe het hoort met...

(spelmateriaal)

²⁶ Zie voetnoot 24 in deze paragraaf worden kinderen gestimuleerd op een "open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen"

²⁷ Zie voetnoot 2 "grenzen worden gesteld"

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

We hebben spelmateriaal aanwezig dat kinderen wegwijs maakt in het alledaagse leven zoals keukenattributen, poppenbedden en verkleedkleden. Daarnaast is er materiaal aanwezig dat de diversiteit van de wereld weergeeft zoals bijvoorbeeld: een Marokkaans theepotje, bruine pop of Japans eetsetje.

We schaffen duurzaam materiaal aan dat tegen een stootje kan. Kapot speelgoed wordt direct verwijderd en/of gerepareerd.

5 Wij hebben plezier!

Samen lol hebben en genieten van elkaar gunnen we ieder kind en elke medewerker. Plezier hebben is voor ons dan ook onlosmakelijk verbonden met het ervaren van veiligheid en het ontwikkelen van vaardigheden. Het is een onmisbaar onderdeel van het cultuurged van KSE; samen mooie herinneringen voor later maken!

6 Open-deurenbeleid

Alle kinderen worden opgevangen in zogenaamde stamgroepen. Er kunnen bepaalde momenten ontstaan, dat kinderen deze stamgroepen verlaten en gebruik maken van andere ruimtes.

Het idee van werken met open deuren is geworteld in een kindbeeld, dat uitgaat van een competent kind. Deuren worden letterlijk en figuurlijk opengezet om kinderen ruimte te geven om de eigen ontwikkeling mee vorm te geven. Mogelijkheden en behoeften van kinderen zijn uitgangspunt. Het werken met open deuren is geen doel, maar een middel om pedagogische doelstellingen te bereiken.

De manier waarop het werken met open deuren kan bijdragen aan de realisatie van de vier opvoedingsdoelen is hieronder beschreven:

6.1 Ik voel me veilig

Een kind kan pas gebruikmaken van de uitdaging die geboden wordt en zich ontwikkelen, wanneer het zich veilig en geborgen voelt. Jonge kinderen hebben grote behoefte aan structuur, continuïteit en voorspelbaarheid. Daarom vormt de stamgroep altijd de basis.

Een stamgroep biedt continuïteit en geborgenheid in relatie met leeftijdgenootjes, pedagogisch medewerkers en fysieke omgeving. Bij baby's komt de behoefte aan veiligheid en stabiliteit op de eerste plaats en daarom zijn voor deze groep kinderen aparte afspraken met betrekking tot open-deurenbeleid ontwikkeld (zie [de groepsdeuren openen](#)).

6.2 Ik kan het al

Het werken met open deuren gaat ervan uit dat kinderen vaardig zijn en mede hun eigen ontwikkeling vormgeven. Hierdoor ligt bij het werken met open deuren de nadruk op uitdaging. Door de deuren open te zetten, verbreden we het aanbod aan kinderen. Kinderen krijgen meer ruimte (letterlijk en figuurlijk) en keuzemogelijkheden.

Het vergroten van uitdaging is alleen zinvol als dit gebaseerd is op behoeften van kinderen en van de groep. Pedagogisch medewerkers richten zich daarom de hele dag op de kinderen en de groep. Zij proberen in hun aanbod aan te sluiten op wat ze zien. Uiteraard zijn keuzemogelijkheden aangepast

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

aan wat de kinderen aankunnen. Dit veronderstelt goed observeren, volgen en begeleiden van kinderen.

Het werken met open deuren vergroot het activiteiten aanbod. Kinderen kunnen kiezen uit meerdere activiteiten, in verschillende ruimtes. De activiteiten zijn divers, omdat de talenten van pedagogisch medewerkers ingezet worden voor alle kinderen.

Activiteiten zijn voor grote en kleine groepen, voor een bepaalde leeftijdscategorie of voor iedereen die maar mee wil doen. Om het aanbod te vergroten, zijn de inrichting en de materialen van de verschillende ruimtes op elkaar afgestemd. Ruimtes zoals de hal en de gang zijn, waar dat kan, geschikt gemaakt als speelruimte.

6.3 Ik ontmoet jou

Het werken met open deuren betekent een verruiming van de interactiemogelijkheden met andere kinderen. Door de deuren open te zetten, krijgen kinderen meer ruimte en de mogelijkheid om relaties te leggen buiten de stamgroep.

Groepjes kinderen met dezelfde interesses kunnen samen spelen. Vriendjes, broertjes en zusjes kunnen elkaar gemakkelijk opzoeken. De nadruk op samen doen, spelen, afstemmen en samenwerken, geeft kinderen de gelegenheid zich te toetsen aan elkaar en van elkaar te leren.

6.4 Ik weet al hoe het hoort

Door de nauwere samenwerking tussen stamgroepen is het nodig het pedagogisch klimaat in de verschillende groepen goed op elkaar af te stemmen en bepaalde gedragsregels consequent te hanteren. Het werken met open deuren leidt ook tot afgestemd pedagogisch handelen als het gaat over individuele kinderen.

Concreet betekent dit

De groepsdeuren openen

- De groepsdeuren van babygroepen zetten we zeer beperkt open. De rust en de veiligheid van de allerkleinsten is hier het belangrijkste. Kinderen kunnen uiteraard wel vanuit deze groep naar 'buiten', als zij daar behoefte aan hebben. Zo kunnen de kinderen die kunnen kruipen en lopen zelf bepalen hoe ver ze uit de richting van hun veilige stamgroep op ontdekking uitgaan. De pedagogisch medewerkers volgen deze kleine kinderen. Ook bieden zij deze kinderen gelegenheid om te spelen in de speelhal, of om op bezoek te gaan bij de buurgroep(en).
- De groepsdeuren van verticale groepen worden zeer beperkt opengezet, als er kinderen tot twee jaar in de groepsruimte aanwezig zijn. Ook voor deze groepen geldt dat kinderen wel buiten de groepen kunnen, als ze daar behoefte aan hebben.
- In de peutergroepen worden deuren alleen opengezet als kinderen daar behoefte aan hebben en de groepsopbouw het toelaat.
- De beslissing om groepsdeuren van groepen open te zetten, wordt bij oudere kinderen steeds vaker aan de kinderen overgelaten.

Activiteiten

- Kinderen van de BSO worden, als het kan en alleen buiten de schoolvakanties, naar eigen clubjes gebracht om daar aan activiteiten deel te nemen.
- Binnen de kinderdagopvanggroepen (KDV) waar we met voor- en voegschoolse educatie (VVE) werken, worden de activiteiten van kinderen methodisch ingezet.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Samengevoegde groepen

- Als de groepsgrootte hierom vraagt, voegen we groepen op bepaalde dagen samen. Dit gebeurt steeds binnen het vastgesteld wettelijk kader.
- Ook in vakantieperiodes zijn er afspraken hoeveel medewerkers tegelijk verlof kunnen krijgen. Er zijn ook afspraken met betrekking tot het samenvoegen van groepen (zie [verlofregeling en invalkrachtenbeleid](#)).

7 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Alle kinderdagopvanglocaties en het peuterwerk van Kids Society Erica zijn gecertificeerd in voor- en vroegschoolse educatie (VVE) op ten minste de minimumnormen zoals geformuleerd in de Wet Kinderopvang en de door de gemeenten Nuenen C.A, en Eindhoven geformuleerde eisen voor VVE.

Binnen Nuenen hebben alle kinderdagopvanglocaties ten minste één VVE-groep en binnen de Eindhovense locaties is het peuterwerk VVE-gecertificeerd. Dit betekent dat kinderen die VVE nodig hebben, eventueel met indicatie hiervoor, terecht kunnen bij Kids Society Erica.

Het VVE-beleid is vastgelegd en verankerd in het [VVE-beleid van Kids Society Erica](#). Het beleid voorziet er onder meer in dat pedagogisch medewerkers van de kinderdagopvang van Kids Society Erica worden opgeleid tot VVE-gecertificeerd medewerker.

8 Het vierogen-principe

Pedagogisch medewerkers moeten, wanneer ze alleen werken, altijd gezien of gehoord worden door een andere volwassene. Kids Society Erica voldoet op al haar kinderdagopvang- en peuterwerklocaties aan dit vierogen-principe. De manier waarop we het vier-ogenprincipe per locatie vormgeven, is opgenomen in het pedagogisch werkplan van de betreffende kinderdagopvang- en peuterwerklocatie. Het vier-ogenprincipe is ook opgenomen in het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid Kinderen van Kids Society Erica.

9 Het beleid voor extra dagdelen en wennen bij Kids Society Erica

KSE kent een wenbeleid en een beleid voor het eventueel afnemen van extra dagdelen, bovenop de contractueel met de ouder(s) vastgelegde dagdelen. Het wenbeleid en het beleid voor extra dagdelen van KSE is te vinden in het werkplan van de betreffende kinderdagopvang-, BSO- en/of peuterwerklocatie van KSE.

10 Het ruilbeleid bij Kids Society Erica

KSE heeft een ruilbeleid dat is vastgesteld na advies van de centrale oudercommissie van KSE. De spelregels voor het ruilbeleid worden jaarlijks gepubliceerd in onze informatiebrochure. Deze vindt u op onze website (www.kidssociety.nl).

11 De beroepskracht-kindratio bij Kids Society Erica

KSE voldoet aan de in de wet vastgelegde beroepskracht-kindratio (Beroepskracht-Kindratio, BKR). Deze BKR is wettelijk bepaald en wordt ook jaarlijks gepubliceerd in onze informatiebrochure die op

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

onze website (www.kidssociety.nl) staat. De informatiebrochure sturen we jaarlijks aan alle klanten van KSE zij daar actief kennis van kunnen nemen.

Op een opvangdag mag (conform wetgeving) gedurende maximaal drie uur worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers op basis van de BKR dient echter aanwezig te zijn tijdens deze drie uur afwijktijd. De BKR afwijktijd is bij Kids Society Erica per locatie vastgelegd in het pedagogisch werkplan. Voor geheel Kids Society Erica geldt een vastgestelde BKR-afwijktijd voor de medewerkers pauze: van 13.15 tot 14.45 uur.

De afwijktijd in de pauze geldt voor zowel de kinderdagopvang en de Buitenschoolse Opvang in vakantieweken (of bij studie/ ADVdagen van het onderwijs). Tijdens schoolweken geldt voor de Buitenschoolse Opvang een afwijktijd van 18.00 – 18.30 uur.

Bij de inzet van pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires zijn wetgeving en cao leidend. De wijze waarop wij omgaan met de inzet, taken en verantwoordelijkheden van pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires, is verder uitgewerkt en vastgelegd in het beleid "Beroepspraktijkvorming". Deze is opgenomen in het digitaal kwaliteitsmanagementsysteem van Kids Society Erica: My Society.

12 Werken met kind volgsysteem Looqin

Kids Society Erica borgt het aantoonbaar individueel volgen en stimuleren van de individuele kindontwikkeling op zowel onze kinderdagverblijven als BSO-locaties, met het digitale procesmatige kind volgsysteem Looqin. Ook het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen worden gevolgd en in beeld gebracht binnen Looqin. Zowel op individueel niveau als op groepsniveau. Zo werken we aan de ontwikkeling, betrokkenheid en het welbevinden van onze kinderen.

Looqin stimuleert onze pedagogisch medewerkers om te kijken naar kinderen. Het laat ze reflecteren met vragen zoals: "Welke ontwikkeling zie ik? En op welke wijze sluit ik hierop aan?". Dit hulpmiddel ondersteunt het effectief volgen en begeleiden van kinderen bij spel en ontwikkeling. Het inspireert pedagogisch medewerkers tot concrete acties (interventies).

Deze interventies verhogen het welbevinden en betrokkenheid en creëren een optimaal speel- en ontwikkelklimaat dat past bij dit pedagogisch beleid. Daarnaast zet het medewerkers aan tot nadenken over de ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen in de breedste zin van het woord. Looqin geeft een ruime keuze aan suggesties aan acties/handelen die de pedagogisch medewerkers kunnen oppakken bij hun methodisch werken met kinderen. Op deze wijze wordt zowel ontwikkeling van de groep als de individuele kinderen gestimuleerd.

De ontwikkeldomeinen die gevolgd worden in Looqin vindt u in bijlage 3. Het monitoren hiervan en (indien van toepassing) daaropvolgend handelen is ondersteunend bij het realiseren van onze pedagogische en de IKK doelen. Het is een aanvulling op de manier waarop KSE invulling geeft aan verantwoorde kinderopvang. De verbinding tussen de ontwikkeldomeinen en onze pedagogische doelen staat in de voorbeelden in bijlage 3.

12.1 Hoe wij werken met Looqin

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Elk kind heeft een eigen Looqin-registratie. Hierin wordt de voortgang van de ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid van het kind door de jaren heen zichtbaar gemaakt. Looqin biedt verschillende instrumenten (zie bijlage 3) die hiervoor gebruikt worden.

Zowel de mentor van een kind (zie deel 14 over mentorschap bij KSE), als een collega pedagogisch medewerker van de groep brengen periodiek²⁸ voor elk kind het welbevinden, de betrokkenheid en tien ontwikkeldomeinen in beeld. De samenvatting van deze 'screening' per kind is eenvoudig. Dit geeft in één oogopslag ook zicht op de hele groep. Dit beeld nodigt uit tot zelfreflectie van de pedagogisch medewerkers.

Afhankelijk van de uitkomst van de periodieke meting kiest de mentor zelf de gepaste instrumenten/doelen om met het kind op de diverse "verbeterdomeinen" aan de slag te gaan. Het resultaat van de meting maakt inzichtelijk welke elementen helpen of juist in de weg zitten, bij de ontwikkeling, het welbevinden of de betrokkenheid van het kind. Wij volgen het kind voortdurend, waarbij de voortgang twee maal per jaar wordt vastgelegd in Looqin. Op deze wijze realiseren wij een doorlopende ontwikkellijn vanaf het eerste jaar dat het kind bij ons wordt opgevangen totdat het kind onze organisatie verlaat.

In de individuele Looqin-registratie worden ook verslagen van observaties of oudergesprekken gedocumenteerd. Alle relevante informatie om het kind en de voor het kind of de groep gestelde procesdoelen te kunnen volgen, slaan we op in Looqin. Minstens één keer per jaar bespreken we de uitkomst van de pedagogische meting(en) in Looqin (zie ook voetnoot 28) met de ouders in een oudergesprek.

Als voorbeeld hebben wij de figuren 1 tot en met 4 in bijlage 3 opgenomen. Dit zijn schermafbeeldingen uit Looqin voor een niet-bestaand kind, genaamd Hans Meeskens, en zijn fictieve groepsgenootjes.

12.2 Overdracht

Na het geven van schriftelijke toestemming van ouders zorgen wij voor de overdracht van kennis over de ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid van hun kind aan zowel de BSO als de (toekomstige) basisschool en/of overleg hierover tussen laatstgenoemden.

Ouders worden ook om toestemming gevraagd om informatie uit Looqin te mogen delen met verwijzers, bijvoorbeeld het consultatiebureau, de huisarts of andere professionele krachten betrokken bij (de begeleiding van) het kind.

Overdracht van informatie over het kind doen wij bij voorkeur mondeling. Hiervoor gebruikt de mentor van het kind gebruik van een overdrachtsformulier, (gebaseerd op de individuele kindregistratie in Looqin). Of de mentor gebruikt, als dat kan, (onderdelen uit) de digitale registratie uit Looqin om de voortgang van het welbevinden, betrokkenheid en/of de ontwikkeling van het kind inzichtelijk te maken aan de ander.

13 Ontwikkelingsproblemen signaleren

²⁸ De 'pedagogische meting' wordt in ieder geval ieder voor- en najaar gedaan door de mentor en vervolgens getoetst door een collega pedagogisch medewerker uit de groep van het kind.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Kinderopvang heeft onder andere een ondersteunende, adviserende en preventieve taak in de opvoeding van een kind. In het pedagogisch beleid van KSE is vastgelegd dat wij het belangrijk vinden dat ieder kind zich op zijn/haar eigen manier en in het eigen tempo kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers zijn daarom goed op de hoogte van de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen. Zij zijn er mee vertrouwd dat de ontwikkeling van elk kind ook daadwerkelijk verschillend verloopt.

Onze medewerkers scheppen voorwaarden zodat ieder kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Ze zijn getraind om via Looqin met betrekking tot het welbevinden, betrokkenheid en ontwikkeldomeinen van kinderen (zie bijlage 3) om metingen af te nemen bij kinderen en deze te observeren. Als het gedrag of de ontwikkeling van een kind opvalt en/of tot zorgen stemt wordt het volgende stappenplan gevolgd:

1. Het kind wordt besproken met de collega's van de groep tijdens het groepsoverleg of zo nodig eerder. Indien de zorg om het gedrag of de ontwikkeling van het kind niet is weggenomen, wordt besloten om in overleg met de leidinggevende te treden.
2. Binnen Looqin worden de eventuele ontwikkelkansen en/of problemen in kaart gebracht.
3. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de PM en eventueel met één van de orthopedagogen van onze organisatie.
4. De observaties vanuit de kind-registratie in Looqin worden met de ouders besproken om tot afstemming van de juiste begeleiding te komen.
5. Zorgkinderen zijn in beeld bij de medewerkers van de groep en bij één van orthopedagogen van Kids Society Erica.
6. Verdere afspraken betreffende de pedagogische begeleiding, het invoeren van verdere externe deskundigheid of anderszins worden in samenspraak met ouders vastgelegd. Het is hierbij belangrijk om duidelijk vast te leggen 'wie waarvoor verantwoordelijk is' in het uit te zetten traject en wie er op welk moment actie onderneemt. Een stappenplan wordt vastgelegd.

Onze medewerkers worden door middel van (bij-)scholing, training en/of coaching door de orthopedagoog en/of de (assistent-)vestigingsmanager toegerust om te kunnen werken met Looqin en de hierin gescoorde verbeterkansen voor kinderen. Ook zijn de medewerkers geschoold in het werken met het beleid (protocol) "signaleren van kindermishandeling".

Naast scholing, training en coaching kan er op afroep extra begeleiding bijvoorbeeld Video Interactie Begeleiding (VIB) of ondersteuning door de orthopedagoog als pedagogisch coach, worden ingezet om de medewerker (en eventueel het kind en ouders) extra ondersteuning te bieden.

Informatie over kinderen en/of het gezin wordt conform de [beroepscode kinderopvang](#) **alleen** met medeweten van de ouder(s) aan derden doorgegeven.

Kids Society Erica en haar medewerkers hebben hiervoor toegang tot diverse zorg- en/of consultatie overleggen en/of zorgstructuren waarin kinderen kunnen worden besproken met een opvallende ontwikkeling of gedrag. U kunt dan denken aan deelname in (SPIL-)zorgadvies-teams, Brede School en/of kindcentrumoverleg, kindbesprekingen, deelname aan het 'Zorg voor Jeugd'-signaleringsstelsel, consultatie via Zuidzorg, het CMD en/of WIJ-Eindhoven enzovoort.

Kids Society Erica kent een meldingsverantwoordelijkheid inzake het melden van signalen die zouden kunnen duiden op kindermishandeling.

14 Mentorschap bij Kids Society Erica

Ieder kind bij KSE krijgt een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Hij of zij is de eerstverantwoordelijke in de omgang met het mentorkind en zijn/haar ouder(s). Dat maakt de mentor ook het eerste aanspreekpunt voor het mentorkind en zijn/haar ouders. De mentor volgt en werkt aan het welbevinden en de ontwikkeling van het mentorkind en stimuleert de betrokkenheid van het betreffende kind.

Hiervoor heeft de mentor van het kind ook periodiek overleg met één van de orthopedagogen van Kids Society Erica. Zij helpen de mentoren bij de pedagogische begeleiding van het kind. De mentor organiseert en houdt ook het(jaarlijkse) oudergesprek dat inzoomt op het welbevinden, de ontwikkeling en de mate van betrokkenheid bij het kind en de mening van ouders hierover.

De orthopedagogen van Kids Society Erica vervullen de rol van pedagogisch coach voor de medewerkers die met de kinderen werken. Onderdeel hiervan kan zijn: het samen met de pedagogisch medewerker opstellen van handelingsplannen, of het ten dienste van de begeleiding aan pedagogisch medewerker of kind verrichten van (diagnostisch) onderzoek bij het kind.

De verdeling van de mentorkinderen wordt in onderling overleg bepaald door de pedagogisch medewerkers van de betreffende groep. Zij nemen in hun afweging de hoeveelheid contactmomenten met het kind mee en kijken hierbij ook naar welke mentor goed bij het kind past. Vervolgens wordt er een redelijke verdeling van de mentorkinderen gemaakt. Tijdens het wengesprek met de ouders (en eventueel het kind) introduceert de betreffende pedagogisch medewerker zichzelf als mentor en informeert hij/zij ouders (en het kind) over het doel en de inhoud van het mentorschap. Daarnaast is de mentor voor ouders herkenbaar via de ouderportal/ouderapp waarop de ouders bij Kids Society Erica kunnen inloggen vanaf het moment dat zij klant zijn geworden bij onze organisatie.

15 21^e-eeuwse vaardigheden

Kids Society Erica biedt bij uitstek een omgeving waar kinderen in hun ontwikkeling worden uitgedaagd. Wij sluiten daarbij aan op de maatschappij van de toekomst en ondersteunen met onze pedagogische aanpak de ontwikkeling van 21^e-eeuwse vaardigheden (in het Engels: 21st century skills).

21^e-eeuwse vaardigheden zijn vaardigheden waarvan we vinden dat kinderen die nodig hebben om succesvol deel te nemen in de maatschappij van de toekomst. Het is een verzamelterm voor vaardigheden die kinderen nodig hebben, daarbij ook kennis en houding, als je rekening houdt met de eisen en mogelijkheden van de moderne tijd.

Kritisch denken, creatief denken, problemen oplossen, zelfregulering, samenwerken, communiceren en sociale & culturele vaardigheden zijn bijvoorbeeld door het Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling, gedefinieerd als 21^e-eeuwse vaardigheden. Het stimuleren en ontwikkelen van deze vaardigheden is herkenbaar binnen onze pedagogische aanpak. Hierin worden we ondersteund door het monitoren en (indien van toepassing) handelen naar aanleiding van de ontwikkeldomeinen volgens Looqin (zie bijlage 3).

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Kids Society Erica sluit ook hierin aan op het basisonderwijs. Ook daar krijgt voorbereiding op de maatschappij van de toekomst een steeds prominentere rol binnen het onderwijsaanbod.

16 Evaluatie en vaststelling van het pedagogisch beleid en handelen.

16.1 Locaties (via de teamvergadering)

Jaarlijks wordt het pedagogisch werkplan, gebaseerd op dit pedagogisch beleid, van iedere locatie opnieuw geactualiseerd, bijgesteld en met de decentrale oudercommissie besproken. Bij diverse onderwerpen worden er concrete (locatie)afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over de manier waarop kinderinspraak wordt ingevuld op locatie en het vieren van feesten.

Met ingang van 2015 worden alle KSE kinderdagopvang en peuterwerk medewerkers (verder) geschoold en bekwaamd in voor- en vroegschoolse educatie (VVE.) Het werken via het pedagogisch beleid en de hierin verankerde opvoeddoelen worden op deze wijze levendig gehouden en geborgd. Op de buitenschoolse opvang houdt de (assistent-)manager het werken conform ons pedagogisch beleid en de hierin opgenomen opvoeddoelen levend en geborgd.

16.2 Individueel

De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door hun (assistent-) vestigingsmanager. Dat gebeurt onder andere via de periodieke functioneringsgesprekken en andere vormen van aansturing. Ook geeft één van onze orthopedagogen periodieke “coaching on the job” vanuit hun rol als pedagogisch coach voor onze medewerkers. Ondersteuning in het pedagogisch handelen, vindt ook plaats via training en/of opleiding, (externe)coaching en tijdens de teamvergadering en/of het groepsoverleg.

16.3 Oudercommissie

De centrale oudercommissie wordt door de directie betrokken bij de evaluatie van het pedagogisch beleid en brengt verzwaard advies hierover uit aan de organisatie. De decentrale oudercommissies evalueren jaarlijks de pedagogisch werkplannen met de manager van de locatie waaraan de commissie is gekoppeld.

16.4 Beleid vaststellen

Het pedagogisch beleid wordt één maal per drie jaar aan een evaluatie en revisie onderworpen en opnieuw besproken en geïmplementeerd binnen de diverse onderdelen van de organisatie. Het MT vormt een evaluatief oordeel over het (pedagogisch)handelen van haar medewerkers en verbindt hier eventuele (extra) beleidsdoelen of acties aan. Dit doet het MT minimaal één keer per jaar tijdens de systeembeoordeling van het kwaliteitsmanagementsysteem van de organisatie.

Geraadpleegde literatuur

Brancheorganisatie Kinderopvang. (Augustus 2017). *Wet Innovatie en Kwaliteit kinderopvang. Besluit kwaliteit kinderopvang en Ministeriële regeling; de maatregelen per 1 januari 2018*. Zoetermeer, Brancheorganisatie Kinderopvang.

Buitenhek, Management en Consult i.s.m. Brancheorganisatie Kinderopvang. (Mei 2017). *Resultaten praktijkonderzoek effecten IKK*. Zoetermeer, Brancheorganisatie Kinderopvang.

Kids Society Erica. (16 maart en 3 mei 2017). *Actie- en besluitenlijsten beleidsdagen IKK 2018, MBO 17018 / MBO 17032*. Nuenen, Kids Society Erica.

Kids Society Erica. (2017). *Kwaliteitsmanagementsysteem My Society*. Nuenen, Kids Society Erica.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (juli 2017). *Veranderingen in de kwaliteitseisen voor ondernemers in de kinderopvang*. Den Haag, Ministerie SoZAWE.

Staatsblad van Het Koninkrijk der Nederlanden. (2017). 323 *Besluit van 23 augustus 2017 tot het steel van eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. (Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk)*. Den Haag, Staatsblad.

Staatscourant Nr. 49278. (1 september 2017). *Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 21 augustus 2017, 2017-0000130261, tot wijziging van de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012 en de Regeling Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met de totstandkoming van het Besluit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en de nadere uitwerking van enige kwaliteitseisen*. Den Haag, Staatscourant.

Staatscourant Nr. 49278. (1 september 2017). *Bekendmaking van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 21 augustus 2017, 2017-0000132546, in verband met de aanwijzing van geregistreerde certificaten voor de kinderopvang inzake het met goed gevolg afgesloten onderricht dat in elk geval het verlenen van eerste hulp aan kinderen omvat*. Den Haag, Staatscourant.

Website Rijksoverheid: <http://www.veranderingenkinderopvang.nl>

Bijlagen

Bijlage 1: Afstemming met ouders.

De afstemming met ouders over het pedagogisch beleid vindt plaats tijdens de volgende contactmomenten:

Oudercommissie

De centrale oudercommissie is betrokken bij de totstandkoming van het pedagogisch beleid. Zij heeft formeel adviesrecht met betrekking tot het nieuwe pedagogisch beleid. De centrale oudercommissie is ook betrokken bij de tussentijdse evaluatie en aanpassing van het pedagogisch beleid. Hierbij vervult zij haar wettelijk verankerde en adviserende taak. De decentrale oudercommissies evalueren jaarlijks de pedagogisch werkplannen met de manager van de locatie waaraan de commissie is gekoppeld.

Haal- en brengmomenten

Tijdens het halen of brengen vindt er een pedagogische terugkoppeling aan ouders plaats. Deze terugkoppeling is gebaseerd op onze pedagogische uitgangspunten over het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een juiste pedagogische terugkoppeling, ook als de situatie wijzigt, bijvoorbeeld door het samenvoegen van groepen.

Ouderportal

Ten aanzien van de schriftelijke overdracht aan ouders die gebruikmaken van het kinderdagverblijf, zijn kwaliteitsregels vastgelegd (zie het beleidsstuk [informatie aan klanten](#)). De ouderportal van Kids Society Erica zorgt er onder andere voor dat de ouder de (ontwikkelgerichte) activiteiten van het kind op de groep kan volgen.

Oudergesprekken

Bij de jaarlijkse oudergesprekken staan het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van het kind centraal. Voor deze gesprekken gebruiken wij de informatie uit het kind volgsysteem Looqin. Daarnaast kunnen ouders altijd om een tussentijds gesprek vragen over hun kind. Ook onze medewerkers kunnen een oudergesprek aanvragen met de ouders, als zij dat willen of nodig vinden vanwege het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van het kind of om een andere reden.

Website, ouderportal en social media

Ouders kunnen (pedagogische) informatie nazoeken via de website van onze organisatie. Ouders hebben daarnaast toegang tot de digitale groepsportal van hun kind. Daar vinden zij onder andere informatie over (de activiteiten van) hun kind. Kids Society Erica is ook actief op de social media. Berichten en foto's van pedagogische aard, van en over de organisatie zijn te volgen via Facebook, LinkedIn en Instagram

Bijlage 2: Totstandkoming van dit beleid.

In 2017 is het in 2015 herziene pedagogisch beleid van Kids Society Erica getoetst aan de kwaliteitseisen dagopvang en buitenschoolse opvang, zoals deze vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) vertaald zijn en voor zover zij betrekking hebben op pedagogisch beleid. Daarnaast is in de inleiding van het beleid een koppeling gemaakt met de visie van onze organisatie.

Als dat nodig was, hebben we hiervoor aanpassingen gedaan en of verwijzingen toegevoegd ten behoeve van lezersgemak. Daarnaast is de koppeling van ons beleid aan het procesgerichte kind volgsysteem Looqin opgenomen in het beleid, inclusief bijlage 3.

Het concept is besproken en getoetst op actualiteit en inhoud door een werkgroep waarin ouders die de oudercommissies vertegenwoordigen, pedagogisch medewerkers, leidinggevenden en onze orthopedagogen zitting hadden. Namens de medewerkers heeft ook een vertegenwoordiger van de ondernemingsraad (OR) deelgenomen aan de werkgroep.

Vervolgens is het herziene pedagogisch beleid in het management team van Kids Society Erica is vastgesteld. Daarna is het geactualiseerde pedagogisch beleid opnieuw ter bespreking en advisering aan de centrale oudercommissie aangeboden. Het herziene beleid is vervolgens opnieuw binnen de organisatie geïmplementeerd.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Bijlage 3: Ontwikkeling volgen in Looqin.

Opmerking vooraf

Net zoals bij de uitwerking van de doelen in dit beleid is er ook binnen Looqin een duidelijke koppeling te zien met de pedagogische doelen die conform de Wet IKK per 1 januari 2018 vereist zijn (de vier pedagogische doelen zoals geformuleerd door Riksen-Walraven).

De procesmatige benadering van het kind-volgsysteem Looqin zien wij samen met de pedagogische doelen uit dit beleid (en de Wet als één geheel dat leidend is voor het pedagogisch handelen. Dit betekent dat de pedagogische handel- als zienswijze binnen de organisatie en de registraties in Looqin sterk met elkaar verbonden zijn.

In de gepresenteerde voorbeelden van de ontwikkeldomeinen in Looqin laten we duidelijk zien dat er een logische verbinding is gelegd tussen de ontwikkeldomeinen en de pedagogische doelen (van Riksen-Walraven) uit de Wet IKK²⁹. Het monitoren, volgen en (indien nodig) formuleren van verbeterdoelen op de hieronder gepresenteerde Looqin-ontwikkeldomeinen ondersteunt helemaal hoe Kids Society Erica invulling geeft aan verantwoorde kinderopvang.

Wij maken actief gebruik van de vakinhoudelijke kennis van de pedagogisch medewerkers en eventueel de orthopedagogen en/of leidinggevende(n) van de locatie om de ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen te volgen. Betreffende medewerkers zijn opgeleid in het werken met Looqin en in de wijze van kijken bij het vastleggen van de “scores” binnen Looqin. Door scholing, training en ‘coaching on the job’ wordt de deskundigheid van de medewerkers betrokken bij het pedagogisch proces. Zo houden we het gebruik van Looqin op orde gehouden en bouwen we dit verder uit.

Ter illustratie vindt u hieronder een kort voorbeeld hoe de verschillende ontwikkeldomeinen binnen Looqin worden beschreven. Dit is het referentiekader bij het toekennen van scores binnen Looqin voor de kinderdagopvang. Het scoren binnen Looqin voor buitenschoolse opvang is vergelijkbaar, maar dan gekoppeld aan de ontwikkelfasen van kinderen tussen 4-12 jaar.

Het spreekt voor zich dat onze pedagogisch medewerker bij het scoren van kinderen verder kijkt dan de beknopte omschrijvingen van de ontwikkeldomeinen van Looqin. Alle opgedane kennis en ervaring wordt hiervoor ingezet, samen met toets door een collega op de scores in Looqin.

Dit zijn de ontwikkeldomeinen volgens Looqin. Deze geven ondersteuning aan het bieden van een veilige en gezonde omgeving en emotionele veiligheid aan kinderen:

EMOTIONELE ONTWIKKELING

Emotioneel 'goed in elkaar zitten' zie je bij een kind dat zelfvertrouwen uitstraalt. Een kind dat er meestal ontspannen bij loopt. Een kind dat met volle teugen kan genieten (ook van kleine dingen).

²⁹ Voorbeeld: Ontwikkeldomein “Begrip van de maatschappelijke wereld” is verbonden aan het bevorderen van de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen. Echter kan ook gekoppeld worden aan het “grenzen stellen” dat inherent is aan kinderen in een veilige en gezonde omgeving emotionele veiligheid bieden. “Het vertrouwd maken met gewoonten, waarden, rituelen, feesten en tradities”, betekent immers ook kennismaking met het stellen en respecteren van eigen en maatschappelijke grenzen.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Een kind dat houdt van het contact met andere kinderen en volwassenen en dat pijnlijke ervaringen snel te boven komt.

Niveau 1: Zeer zwak. Het kind heeft het emotioneel erg moeilijk: een gering zelfvertrouwen, in beperkte mate bewust van en greep op eigen emoties. Een geringe weerbaarheid en vele uitingen van onverwerkte emoties in de vorm van futloosheid of rusteloosheid, in zichzelf gekeerd zijn of impulsief zijn, over zich heel laten lopen of overdreven dominantie, zichzelf kwetsen of agressief gedrag.

Niveau 5: Zeer sterk. Het kind voelt zich als een vis in het water: straalt zelfvertrouwen uit en heeft een realistisch zelfbeeld. Kan zichzelf zijn in een brede waaier van situaties, laat zich niet van zijn stuk brengen en kan adequaat omgaan met gevoelens en pijnlijke ervaringen. Komt op voor zichzelf op een niet agressieve manier. Is innerlijk rustig maar beschikt tegelijk over veel (psychische) energie en vitaliteit.

Dit zijn de ontwikkeldomeinen volgens Looqin. Deze ondersteunen het bevorderen van de persoonlijke competentie(s) van kinderen (in willekeurige volgorde):

GROTE MOTORIEK

Een kind leert geleidelijk de spieren in zijn lichaam, zijn armen en benen beheersen. In het begin zie je bij baby's vooral onwillekeurige reflexen. Dat evolueert naar het soepel kunnen uitvoeren van bewegingen: het hoofd oprichten, zonder hulp rechtop zitten, kruipen en lopen, een trap opgaan, sprongetjes maken en zelfs dansen op muziek...

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind heeft het voor zijn/haar leeftijd zeer moeilijk met situaties waarin bewegingen moeten worden uitgevoerd: beschikt over weinig controle, soepelheid, nauwkeurigheid. Meer complexe bewegingen verlopen traag of moeizaam. Reageert traag op obstakels of signalen. Het loopt vaak mis: struikelen, dingen omstoten, kan een ritme niet aanhouden.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind toont voor zijn/haar leeftijd een grote lichamelijke behendigheid die zich uit in een brede waaier van bewegingssituaties. Het is een plezier om naar zijn/haar bewegen in de ruimte te kijken: soepel en sierlijk, doelgericht en met grote efficiëntie, aangepast tempo, ritmisch, vlot reagerend op veranderingen en signalen. Pikt nieuwe bewegingspatronen zoals specifieke bewegingen om liedjes uit te beelden, balspelletjes, tuimelen, dansen,... snel op.

KLEINE MOTORIEK

Hoe handig gaat het kind om met klein materiaal en speelgoed? Bij de ontwikkeling van vingervaardigheid komt heel wat kijken. Een baby kan zijn hand en vingers nog niet bewust gebruiken. Geleidelijk ontwikkelt het kind de vaardigheid die nodig is om parels te rijgen, om een potlood vast te houden, om de tanden te poetsen.

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind heeft het voor zijn/haar leeftijd moeilijk met het uitvoeren van handelingen. Heeft bij vele opdrachten/situaties hulp nodig. Gaat krampachtig om met gereedschap. Vermijdt kleine materialen en levert een ruw product af. Maakt onnodige bijbewegingen. Er komen vaak ongelukjes voor (dingen laten vallen, omstoten, scheef plakken, ernaast tekenen, verf morsen, ...).

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind is voor zijn/haar leeftijd erg handig: kan vlot en met precisie complexe handelingen uitvoeren. Heeft zeer goede coördinatie van hand en vingers, losgekoppeld van de rest van het lichaam. Pikt nieuwe bewegingspatronen gemakkelijk op.

BEGRIP VAN DE FYSISCH WERELD

Vanaf z'n geboorte begint een kind de wereld stap voor stap te verkennen. Het gaat onderzoekend op pad en ervaart hoe de dingen aanvoelen of eruitzien, hoe ze in elkaar zitten en wat je ermee kunt doen. Het ontdekt ook de natuur: dat het kan regenen en sneeuwen, dat bomen hun bladeren verliezen, dat de hond blaft en de poes miauwt. Zo leert het kind geleidelijk de wereld begrijpen, problemen oplossen en gevaren voorzien.

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind is voor zijn/haar leeftijd zeer weinig toegankelijk voor impressies omtrent fysische verschijnselen. Heeft geen drang om de wereld rondom zich met al zijn/haar zintuigen te gaan ontdekken. Heeft in zeer geringe mate voeling met deze werkelijkheid, heeft nog vele inadequate voorstellingen en maakt vaak onjuiste inschattingen van de effecten van combinaties van materialen en van ingrepen. Komt hierdoor niet tot het oplossen van problemen die zich voordoen in de fysische wereld.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind is voor zijn/haar leeftijd sterk gericht op het opdoen van ervaringen in de fysische wereld. Heeft een gedifferentieerd aanvoelen van eigenschappen en wetmatigheden in objecten en levende wezens. Maakt goede inschattingen van de effecten van combinaties van materialen en van ingrepen. Weet adequate ingrepen op objecten en natuur te bedenken en op succesvolle manier met die wereld om te gaan.

TAALONTWIKKELING

Uitdrukken wat je ervaart, voelt of denkt, dat is waar taal om gaat. Het begint bij tateren en brabbelen, tot dat eerste woordje er is. Dan gaat het snel naar zinnen met twee, drie en meer woorden. Sommige peuters praten al honderduit en zijn daarbij heel expressief. Intussen begrijpen ze ook al veel van wat gezegd wordt. Ze kunnen de verhalen die we voorlezen goed volgen en verstaan eenvoudige dialogen. Ze begrijpen dat taal in allerlei vormen aan bod kan komen (mondeling en schriftelijk), in allerlei situaties (in de opvang en erbuiten) en via allerlei media (op televisie, radio, in film, internet,...)

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind is voor zijn/haar leeftijd verbaal heel zwak: slaagt er niet in om zonder hulp verbale uitingen van anderen te begrijpen of eigen ervaringen, belevingen en gedachten onder woorden te brengen. Hanteert een weinig complexe taal, met weinig gedifferentieerde woordenschat. Expressieve aspecten van taalgebruik worden in het beluisteren/ontcijferen van taal niet waargenomen of zelf niet actief benut. Voor oudere kinderen: heeft een weinig inzicht in symbolen en uit zich niet talig.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind is voor zijn/haar leeftijd verbaal heel sterk: slaagt erin vlot, precies en op een expressieve manier ervaringen, belevingen en gedachten onder woorden te brengen. Hanteert een gedifferentieerde woordenschat en complexe taalstructuur. Kan zich zeer goed expressief uiten door in zijn expressie gebruik te maken van tempo, volume, articulatie, woordherhaling, mimiek en bewegingen. Voor oudere kinderen: heeft een goed zicht op de betekenis van symbolen en kan zich ook op verschillende manieren talig uiten. Heeft bij het beluisteren van taal/het lezen een uitgesproken gevoel voor nuances en kan taalvormen zoals poëzie ervaren.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

ARTISTIEKE EXPRESSIE

Artistieke expressie gaat over ervaringen, gevoelens, gedachten, fantasieën,... op een kunstzinnige manier uitdrukken. Het 'resultaat' van deze ervaring is origineel, rijk en toont verbeeldingskracht. Dankzij het 'resultaat' kan de originele ervaring of gedachte gedeeld worden met anderen. Het omvat ook het 'begrijpen', het 'ontdekken' en het 'genieten' van uitingen van anderen. Expressie kan op 4 manieren tot uiting komen: visueel, taal (woorden, poëzie, verhalen, rollenspel, media), beweging (dans in al zijn vormen) en muziek.

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind slaagt er voor zijn/haar leeftijd niet in om persoonlijke belevingen en ervaringen uit te drukken in 1 van de 4 manieren. Komt niet tot adequate vormgeving. Heeft geen voeling met muziek: geen gevoel voor ritme en melodieën. Heeft geen oog voor esthetische aspecten (kleur, compositie) in het omgaan met ruimtelijke elementen. Maakt geen gebruik van de expressieve mogelijkheden en reeds gekende en gebruikte technieken om zijn/haar persoonlijke ervaringen, gevoelens tot uiting te brengen.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind slaagt er voor zijn/haar leeftijd zeer goed in om belevingen en ervaringen uit te drukken door gebruik te maken van 1 of meerdere manieren. Is gevoelig voor esthetische aspecten (kleur, compositie) in het omgaan met ruimte. Benut op een krachtige manier de elementen van vormgeving (symboliek, kleuren, verhoudingen, ritme,...) om zijn intuïties en emoties tot uitdrukking te brengen. Is erg geïnteresseerd in en gevoelig voor muziek, en kan goed bewegen op het ritme. Kan zich in een waaier van uitdrukkingsvormen uiten en kan er zelf ten volle genieten.

LOGISCH EN WISKUNDIG DENKEN

Als een baby opgroeit, komen er al gauw momenten waarop je iets nieuws ziet dat je 'slim' van hem vindt: voorwerpen in mekaar steken (een lepel in een brooddoos steken), zaken van elkaar onderscheiden (Dit is eetbaar en dat niet.), personen en klanken herkennen (Ik hoor de voordeur, papa is er.), verbanden zien en weten wat er komt. Het spel van het kind wordt steeds ingewikkelder (puzzels, verstoppertje), je hoort het redeneren over mensen en dingen... Langzamerhand gaan de getallen voor het kind leven en krijgen ze een bepaalde betekenis. Dankzij het gebruik van telnamen in liedjes (1,2,3,4 hoedje van papier) ontstaan er ook al bepaalde inzichten door uitspraken zoals 'zij is nog maar 2 en ik al vier', 'die doos weegt zeker 100 kilometer' en '1,2,3.. start' proberen ze betekenis te geven aan cijfers.

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind heeft voor zijn/haar leeftijd moeite om al denkend ordening te brengen in de wereld, begrippen te vatten of actief te gebruiken om de werkelijkheid te beschrijven; heeft weinig greep op ruimte, tijd en hoeveelheden; komt niet tot het maken van veralgemeningen en het opzetten van redeneringen.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind toont voor zijn/haar leeftijd een groot vermogen tot abstractie: hanteert consequent criteria om voorwerpen te sorteren of te serieren, ordent waarnemingen door ze in categorieën onder te brengen, beheerst de begrippen nodig om de wereld van ruimtelijke relaties, tijd en hoeveelheden te vatten. Maakt spontaan redeneringen door relaties te leggen tussen verschijnselen en het ontdekken van patronen.

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Dit zijn de ontwikkeldomeinen volgens Looqin. Deze ondersteunen het bevorderen van sociale competentie van kinderen:

SOCIALE ONTWIKKELING

Kinderen die sociaal vaardig zijn, kunnen zich makkelijk in anderen verplaatsen. Ze voelen aan of iemand boos of blij, bang of verdrietig is. Ze begrijpen ook hoe dat komt. Daarom kunnen ze ook heel goed op anderen inspelen. De glimlach van een baby als reactie op het menselijke gelaat is het begin van sociale ontwikkeling: er is een zekere vorm van contact. Maar een peuter die een ander kind een autootje geeft om de telefoon te kunnen krijgen, toont al heel wat meer sociale vaardigheid.

Niveau 1: Zeer Zwak. Het kind heeft voor zijn/haar leeftijd weinig zicht op eigen gevoelens. Heeft het moeilijk om zich in te leven in de gevoelens, waarnemingen en gedachten van anderen. Kan daardoor in heel wat situaties niet adequaat inspelen op anderen. Is beperkt in omgangsvormen en komt zelden tot succesvolle interacties. Toont geen interesse in andere mensen en zal niet uit zichzelf spontaan contacten leggen met anderen.

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind heeft voor zijn/haar leeftijd zicht op eigen noden en gevoelens. Vertoont een grote betrokkenheid op de sociale werkelijkheid. Kan zich in gevoelens, behoeften en gedachten van anderen inleven, deze uiten, er rekening mee houden en ernaar handelen. Beheerst een brede waaier van sociale omgangsvormen en strategieën en weet ze met succes in te zetten. Toont een grote interesse in anderen en begrijpt welke invloed hij/zij speelt in interactie met anderen.

Dit zijn de ontwikkeldomeinen volgens Looqin. Deze ondersteunen het bevorderen van de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen (op willekeurige volgorde).

BEGRIIP VAN DE MAATSCHAPPELIJKE WERELD

Kinderen krijgen de kans om de maatschappelijke wereld te verkennen. Ze ontwikkelen verder een besef van de buurt waarin ze leven en het leven dat zich daar voltrekt (bijvoorbeeld de winkels en het verkeer). Ze komen in contact met hoe de samenleving georganiseerd wordt en proberen zich daarin te oriënteren: allerlei dagelijkse bezigheden (bijvoorbeeld verkeer en transport, verbouwingen, vuilnisophalen, de supermarkt, geld uit de muur halen,...), beroepen (bijvoorbeeld kapper, politie, garagist, postbediende,...), de wereld van handel en consumptie (bijvoorbeeld boodschappen doen, naar de bakker gaan, winkeltje spelen), de gezondheidszorg (bijvoorbeeld ziekenhuis, dokter) en de media. Ze maken zich vertrouwd met gewoonten, waarden, rituelen, feesten en tradities (bijvoorbeeld Sinterklaas, Suikerfeest).

Niveau 1: Zeer Zwak. Samenlevingsthema's ontgaan hem/haar: heeft weinig greep op dagdagelijkse gebeurtenissen, handelingen, gebruiken,... Kan zich nog geen voorstelling maken van de wijze waarop gemeenschappen, de wereld rondom hem/haar zich organiseert. Heeft geen notie van de waaier aan samenlevingsvormen (gezinssamenstellingen, huwelijk, woonzorgcentra, ...), economische aspecten (winkelen, geld betalen, beroepen...), het voorzien in basisbehoefte, het ontwikkelen van 'cultuur' en het scheppen en benutten van communicatiemiddelen (telefoon, mail,...).

Niveau 5: Zeer Sterk. Het kind heeft een uitgesproken interesse voor samenlevingsthema's (hier en elders, vroeger en nu) en heeft een ontwikkelde voorstelling van de principes die aan de basis liggen

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

van het functioneren van gemeenschappen. Heeft duidelijk een grote interesse in de wereld rondom zich, uit dit door veel vragen te stellen en wil heel veel weten.

ZELFSTURING EN ONDERNEMINGSZIN

Ondernemen is je plan kunnen trekken: initiatief nemen, weten wat je wilt en de stappen zetten die nodig zijn om dat te bereiken. We zien het bij Sanne. Ze wil in een boekje kijken, het liefst een over dieren. Ze gaat naar het boekenrek, neemt een boek en installeert zich op de mat. Al gauw verhuist ze naar de zetel, want op de mat is het te druk. Daar geniet ze in alle rust van haar boek.

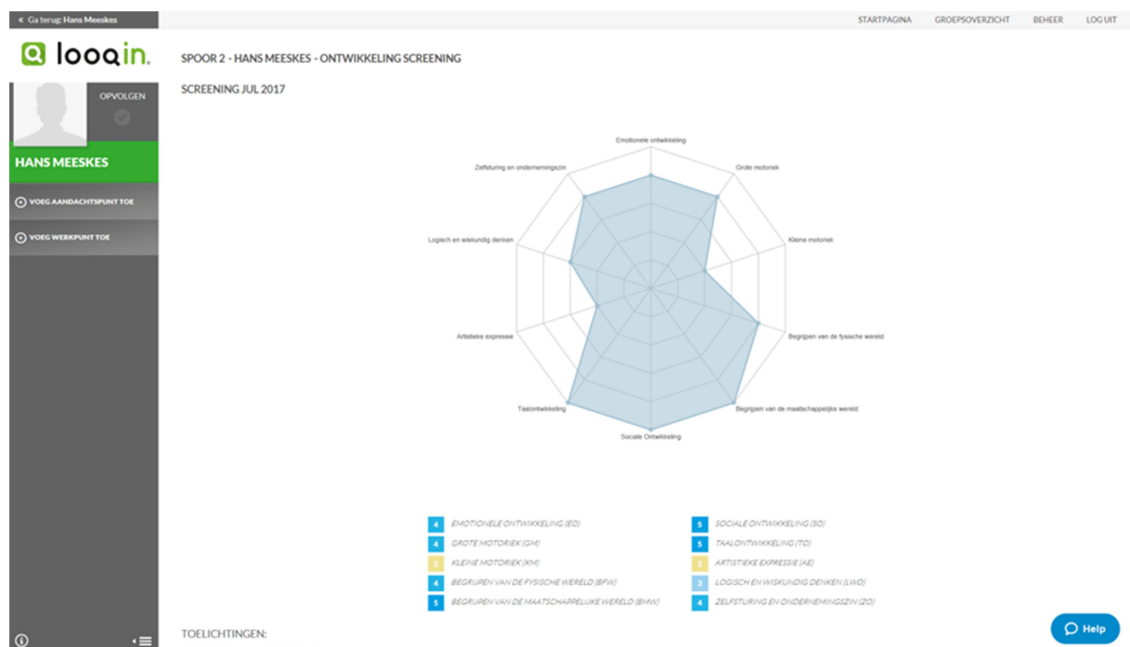
Niveau 1: Zeer Zwak. Initiatief nemen hoort niet tot zijn/haar dagelijkse bezigheden. Weet niet wat hij/zij wil, kan zichzelf geen richting aan geven en heeft het erg moeilijk om keuzes te maken. Heeft het moeilijk om actief iets op te starten, zich daar bewust op te richten en uit te voeren. Geeft snel op. Slaagt er zelden in om bij nieuwe situaties juist te handelen en deze tot een goed einde te brengen. Ziet het verband niet tussen het eigen handelen en de gevolgen daarvan. Leert niet uit eerder opgedane ervaringen. Komt hulpeloos over en rekt op de hulp van anderen.

Niveau 5: Zeer sterk. Het kind kan goede keuzes maken: weet wat hij/zij wil, kan zich een doel stellen, tot actie overgaan en de handelingen tot een goed eind brengen. Geeft niet bij eerste hindernis op en kan doorzetten om zijn/haar doel te bereiken. Kan afstand nemen en strategisch te werk gaan. Kan goed gebruik maken van de beschikbare mogelijkheden en zich aan veranderde omstandigheden aanpassen. Is een geboren initiatiefnemer: komt op met originele ideeën en creatieve oplossingen. Is hierdoor een inspiratiebron en leider voor andere kinderen.

Ter illustratie, enkele screenshots van Looqin die inzicht bieden in het volgsysteem waar de pedagogisch medewerkers mee werken.

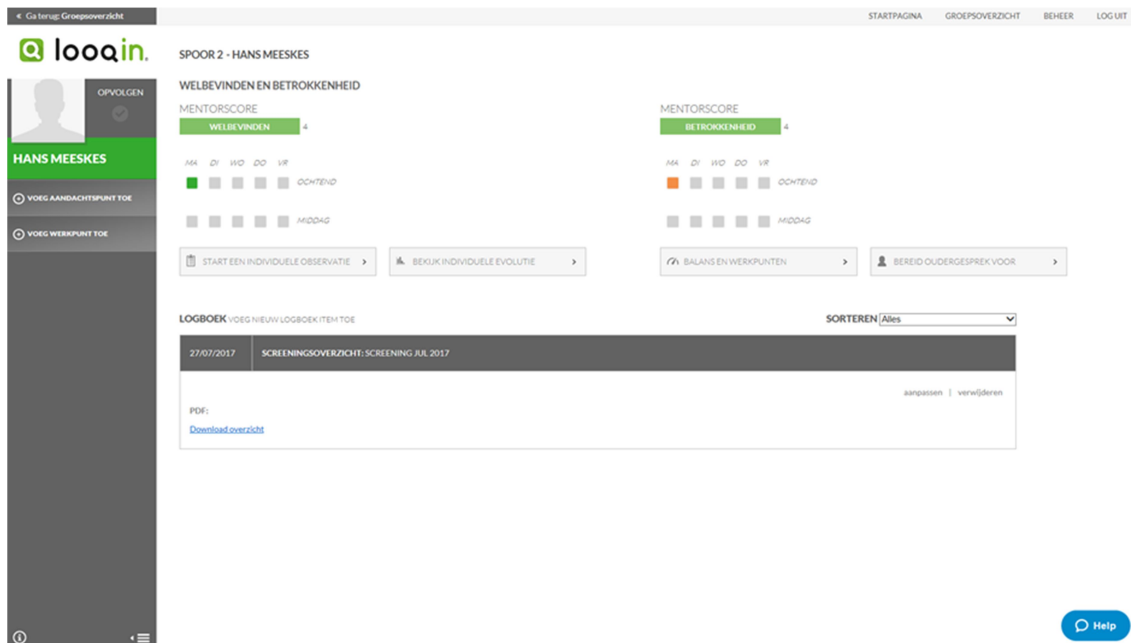
Figuur 1.

Overzicht screenings-score van de **ontwikkelingsdomeinen** van fictief kind Hans Meeskies .

Pedagogisch Beleid Kids Society Erica

Figuur 2.
Screenshot scoring **Welbevinden en Betrokkenheid** van fictief kind Hans Meeskies.

Figuur 3.
Screenshot **groepsoverzicht van de groep** van fictief kind Hans Meeskies en zijn fictieve groepsgenootjes.

